

Bundne penge hindrer indsats for de svageste

Socialudvalgsformand Karsten Bjerregaard runder 50 år med nye visioner

Snart 10 år har byrådsmedlem Karsten Bjerregaard siddet på den »tunge« del af kommunens udgiftsbudget i kraft af formandsposten i sundheds- og socialudvalget, og i morgen runder han - personligt - en anden skæringsdag, idet fødselsdatoen afslører, at han er fyldt 50 år.

Det fejres med åbent hus på Flintebakken, men Bjerregaard ville egentlig gerne nedtone det personlige og i stedet fokusere på det væsentlige: Socialpolitikken i den gamle arbejderby Horsens, hvor meget er nået - men hvor sociale problemer stadig er en mærkbar del af manges tilværelse.

I byrådet i '74

Karsten Bjerregaard kom i byrådet i 1974 ved et valg, hvor 10 af byrådets 25 pladser blev besat med nye ansigter.

Han kom med i ejendomsudvalget, kulturudvalget og det daværende udvalg for kommunale værker, og i 1978 blev han formand for ejendomsudvalget. Det blev også til arbejde i byplanudvalget samt medlemsskab af skolekommission og -udvalg. Et år senere blev Karsten Bjerregaard formand for skoleudvalget.

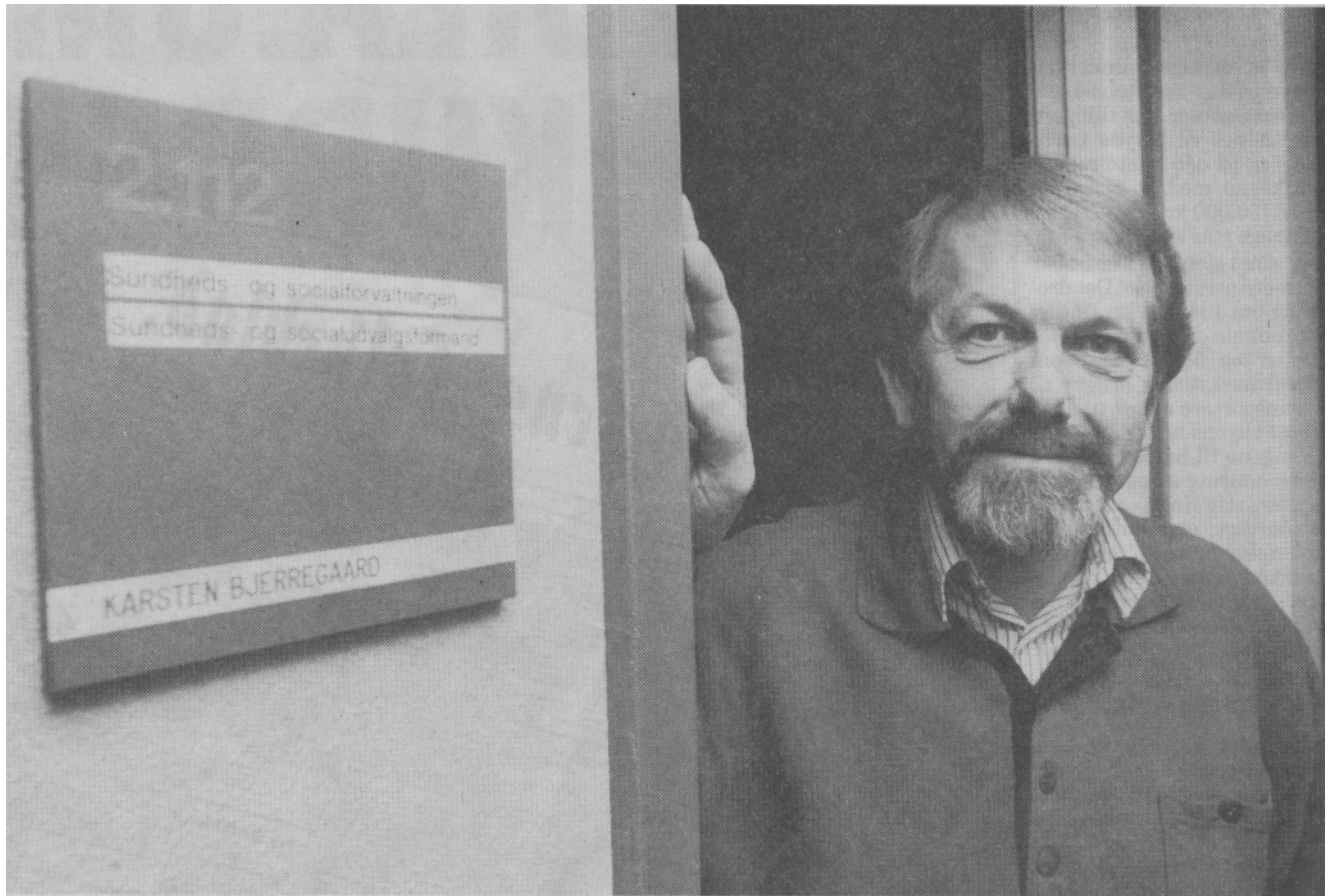
I 1982 sprang Karsten Bjerregaard direkte ind i socialudvalget - som formand. Og han har siddet der siden, så han har i snart et årti haft en afgørende finger med i spillet om den lokale socialpolitik.

Men socialpolitikken er kun delvis lokal. Mange udgifter er såkaldt lov-bundne, det vil sige bestemt af lovgiverne, og disse udgifter kan kommunen ikke gøre ret meget ved.

- Jeg ville gerne bruge nogle flere ressourcer på en målrettet indsats mod særlige risiko-grupper, men det kan ikke lade sig gøre, da så stor en del af pengene går til de lov-bundne udgifter.

- Der er lidt ærgerligt, at det ikke er muligt at prioritere anderledes, siger Karsten Bjerregaard, da Folkebladets mødte ham til en snak om det meste af et årti med det sociale som den bærende del af sit politiske liv.

Da Karsten Bjerregaard overtog formandsposten i

Formanden for sundheds- og socialudvalget, Karsten Bjerregaard - fylder 50 i morgen. (Foto: Martin Ravn)

1982, var de første opbrud i socialpolitikken på vej efter nogle år med den nye bistandslov.

- Alt fra dengang var selvfølgelig lavet i en god mening, men man var nok gået lidt for langt i retning af at fratage folk deres selvrespekt og ansvaret for egen tilværelse. Vi måtte udforme en ny politik med en målsætning om »en bedre socialpolitik for færre midler«. Det var svært, og mange i det sociale system vægrede sig ved at tro, at det kunne lade sig gøre.

- Jeg fik stukket i skoene, at det var »ligesom at bygge flere huse med færre brædder«, smiler Karsten Bjerregaard og hentyder til sin profession som tømrer - et håndværk, han stadig praktiserer, når han kan afse tid fra det kommunalpolitiske.

- Men trods de vanskelige vilkår så føler jeg, at meget er nået i de snart 10 år, jeg har siddet i socialudvalget. Mange har fået væsentligt bedre forhold, og vi er kommet langt

med udviklingen i retning af at give folk mere ansvar for deres egen tilværelse.

Kvalitets-løft

- Lad mig som eksempel nævne de psykisk handicappede: Hvor de tidligere blev »gemt væk« på institutioner, så er de i dag i vid udstrækning ude i normale omgivelser. Det er virkelig et kvalitetsmæssigt løft. Mange ældre, der tidligere boede under kummerlige forhold, har i dag fået en anstændig bolig.

- I det hele taget er det vigtigt at erindre, at de sociale udgifter går til så uendelig meget andet end de bistandsklienter, mange tit fokuserer på, siger Karsten Bjerregaard.

Horsens kommune har gennemført en omfattende decentralisering af blandt andet socialforvaltningen. Det har, føler socialudvalgsformanden, bragt ny vitalitet og effektivitet til de enkelte dele af socialvæsenet, og opdelingen i fem

distrikter betyder, at problemerne løses tæt på de berørte parter.

En af de ting Bjerregaard har lært i sit politiske liv, er, at skal man have skabt bedre forhold, så skal det ske det sted, hvor folk er.

- Vi havde nogle ældre, der for år tilbage boede i meget ringe boliger i Vestergade. Men de ville ikke flytte fra deres miljø. Det var en af grunde til, at jeg lagde mig i se-len for at få opført 80 nye ældreboliger, heraf de 40 i Vestergade, siger Karsten Bjerregaard.

Han fremhæver, at kommunen har fået mange nye ældreboliger placeret i de ældre nær-miljø, ikke mindst takket være et godt samarbejde med byens boligforeninger. Moderniseringen af »Kildebakken« til ældre-center er det seneste eksempel på denne udvikling.

- Jeg tror ikke, at en socialforvaltning kan administreres effektivt med hele arbejdsgruppen samlet herinde på rådhu

set. Vi skal have - og har i vid udstrækning fået - brugerne i centrum. Og så skal vi have opbygget nogle nye netværk som erstatning for den tætte familie-kontakt, som man havde for år tilbage.

- Uheldigt med de store enheder

- I denne forbindelse tror jeg, at det har været uheldigt med de store enheder, der er skabt på bolig- og institutions-området. I dag er der et fælleshus med hver gang der opføres et boligkompleks. Det er gamle dages forsamlingshus, der genopstår på denne måde, og her kan nye fællesskaber forhåbentlig opstå.

- Andre steder, for eksempel i Gasvej-kvarteret, har beboerne formået at etablere nye kontakter. Det er sådanne tiltag, der skal bidrage til at løse eventuelle, sociale problemer, lyder det fra socialudvalgsformanden.

Bolig-politikken er ikke fremmed for Karsten Bjerregaard. Han vil gerne have denne dimension med i sit arbejde, ikke mindst fordi bolig- og socialpolitik er nært knyttet sammen. Derfor sagde han ja, da han blev opfordret til at blive formand for Lejerbo i Horsens.

- Det er meget vigtigt at bevare andre berørings-flader udadtil. Jeg har stort behov for at komme ud omkring for at hente nye impulser. Det sker på kurser, både som deltager og leder, som formand i det regionale udviklingsudvalg for Vejle amt. Samt - som nævnt - i Lejerbo.

Mange jern i ilden - megen tid i det politiske. Men Bjerregaard kan li' det. Selv om det slider. Det erkender han.

- Det er fascinerende at være med der, hvor tingene sker, at have indflydelse på beslutningerne og være med til at præge tingene. Desværre er det ligesom blevet odøst at have en form for magt. For mig har politik altid skullet kobles med etik og moral, men jeg har mødt andre politikere, dog ikke her i byen, der ikke tillagde denne kobling afgørende betydning.

Jorden kalder Mars

- Når min datter siger »Jorden kalder Mars«, når jeg er kommet »kvæstet« hjem fra en hård dag, så er det tid til at stoppe op.

Når du er 30, føler du, at der er masser af år forude. Når du runder de 50, føler du, at der ikke er helt så megen tid tilbage. Derfor vil jeg gerne bruge den tid, jeg har, på noget kvalitativt godt. I denne retning bliver man mere kvalitetsbevidst med alderen, siger Karsten Bjerregaard.

Foreløbig sidder han - også efter de nylige, politiske dønninger, som formand for socialudvalget i denne periode frem til 1993. Og som tingene står nu, vil han gerne tage en tårn mere med socialudvalget efter næste kommunalvalg.

- Jeg har haft nogle fine udvalg, og vi arbejder vældig godt sammen i det nuværende sundheds- og socialudvalg. Det er meget vigtigt, at væsentlige socialpolitiske beslutninger er baseret på bred politisk enighed, og det har vi heldigvis opnået i Horsens, pointerer Karsten Bjerregaard. (hj)